

Wymagania edukacyjne z historii i teraźniejszości w IV Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi
im. B. Krzywoustego – **Część 2**

Temat	ocena dopuszczająca Uczeń:	ocena dostateczna Wymagania edukacyjne na ocenę dopuszczającą, oraz:	ocena dobra Wymagania edukacyjne na ocenę dostateczną, oraz:	ocena bardzo dobra Wymagania edukacyjne na ocenę dobrą, oraz:	ocena celująca Wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobrą, oraz:
I. ŚWIAT I POLSKA W LATACH 1970–1980					
1. Sytuacja na świecie w latach 70. XX w.	- omawia genezę i skutki osłabienia pozycji Stanów Zjednoczonych na świecie na rzecz obozu komunistycznego; - wskazuje przyczyny interwencji amerykańskiej w Wietnamie; - wskazuje strony konfliktu w wojnie Jom Kipur; - wyjaśnia pojęcie <i>Vietcong</i>	- omawia przebieg konfliktu w Wietnamie; - omawia przebieg rewolucji islamskiej w Iranie; - omawia przyczyny kryzysu naftowego; - wyjaśnia pojęcia: <i>doktryna powstrzymywania, efekt domina w Azji Południowo-Wschodniej, afera Watergate, Czerwoni Khmerzy, ajatollah, rewolucja islamska, kryzys naftowy, embargo, wojna zastępcza</i>; - wie, kim była wymieniona postać: Ho Chi Minh	- przedstawia reakcje społeczeństwa amerykańskiego na interwencję wojskową w Wietnamie; - omawia skutki rewolucji islamskiej w Iranie; - wyjaśnia, dlaczego wojnę w Wietnamie i wojnę Jom Kipur można nazwać wojnami zastępczymi	- ocenia rolę mediów podczas wojny w Wietnamie; - ocenia skutki wojny w Wietnamie dla USA; - charakteryzuje przyczyny i skutki osłabienia pozycji Stanów Zjednoczonych na świecie na rzecz obozu komunistycznego w latach 70. XX w.; - wyjaśnia, kim były wymienione postacie, oraz omawia ich historyczną rolę: Pol Pot, Ruhollah Chomejni; - charakteryzuje konsekwencje wzrostu wpływów komunistycznych na świecie w latach 70. XX w. (w tym ludobójczą politykę Czerwonych Khmerów w Kambodży)	- ocenia wpływ: wystąpień społecznych w USA na decyzję o dymisji prezydenta Nixona po ujawnieniu afery Watergate, wystąpień społecznych w Iranie na ucieczkę szacha Mohammada Rezy Pahlawiego; - wyszukuje informacje na temat dyktatury Czerwonych Khmerów; - wyjaśnia pojęcie <i>impeachment</i>

2. Wzrost wpływów ZSRS w Azji, Afryce i Ameryce Łacińskiej	· wyjaśnia terminy: <i>KGB</i>, <i>Specnaz</i>; · wymienia państwa w Azji, Afryce i Ameryce Łacińskiej, w których ZSRS angażował się politycznie i / lub militarnie	· wyjaśnia pojęcie <i>doradcy wojskowi</i> (sowieccy, kubańscy); · przedstawia przyczyny sowieckiego zaangażowania w Ameryce Łacińskiej, Azji i Afryce; · omawia sowiecką strategię realizowaną w polityce zagranicznej przez ekipę Leonida Breżniewa w latach 70. XX w.	· omawia metody działania ZSRS w Azji, Afryce i Ameryce Łacińskiej; · korzystając z mapy w podręczniku, omawia sposoby realizacji sowieckiej polityki ekspansji w latach 70. XX w. w Ameryce Łacińskiej, Azji i Afryce; · omawia sowiecką strategię realizowaną w polityce zagranicznej przez ekipę Leonida Breżniewa w latach 70. XX w.; · wyjaśnia pojęcia: <i>wojna somalijsko-etiopska</i>, <i>Sandinowski Front Wyzwolenia Narodowego</i>, <i>wojna domowa w Angoli</i>, <i>mudżahedini</i>, <i>Ludowy Ruch Wyzwolenia Angoli</i>, <i>Pathet Lao</i>	· charakteryzuje rolę KGB w polityce zewnętrznej ZSRS za czasów Breżniewa; · wyjaśnia rolę wojsk kubańskich i wietnamskich w sowieckiej polityce; · charakteryzuje konsekwencje wzrostu wpływów komunistycznych na świecie w latach 70. XX w. (uwzględnia kwestię kubańskich „doradców” w Afryce)	· zbiera i omawia informacje na temat roli Ernesto „Che” Guevary w popkulturze; · samodzielnie zbiera informację na temat tzw. doktryny Breżniewa – wyjaśnia jej założenia i określa, które z działań sowieckich w latach 60. i 70. XX w. można uznać za realizację tej koncepcji (w odpowiedzi odwołuje się też do informacji dotyczących stłumienia Praskiej Wiosny), uzasadnia swoją odpowiedź
3. Polityka odprężenia	· omawia wydarzenia (i ich daty roczne) stanowiące kolejne etapy w procesie odprężenia w stosunkach USA–ZSRS: zawarcie zbiorowego układu o zakazie prób z bronią jądrową (1963 r.), podpisanie układu o nierozprzestrzenianiu broni atomowej (1968 r.),	· wymienia przyczyny, dla których USA i ZSRS zdecydowały się rozpocząć politykę odprężenia; · omawia najważniejsze etapy zawierania porozumień rozbrojeniowych USA–ZSRS;	· wyjaśnia, na czym polegała polityka odprężenia (<i>détente</i>) w relacjach międzynarodowych w latach 70. XX w.; · wyjaśnia, jakie znaczenie dla pokoju i odprężenia na świecie miały postanowienia KBWE (Helsinki, 1975 r.);	· charakteryzuje przełomowe znaczenie unormowania relacji USA–ChRL na początku lat 70. XX w.; · charakteryzuje treść tzw. pięciu koszyków konferencji helsińskiej; · ocenia znaczenie porozumienia z Camp David z 1978 r.	· z perspektywy USA i ZSRS ocenia, czy polityka odprężenia na świecie w latach 70. XX w. była sukcesem czy klęską

	podpisanie sowiecko-amerykańskiego układu SALT 1 o ograniczeniu zbrojeń strategicznych (1972 r.); podpisanie <i>Aktu końcowego</i> Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1975 r.); zawarcie amerykańsko-sowieckiego układu SALT 2 (1979 r.); · rozwija skróty: KBWE, OBWE	· wymienia przyczyny, dla których USA odeszły od polityki odprężenia; · zna i wyjaśnia pojęcie <i>dyplomacja pingpongowa</i>; · wskazuje, czym zajmowały / zajmują się organizacje: KBWE, OBWE	· omawia okoliczności zawarcia porozumienia z Camp David w 1978 r.; · wyjaśnia, kim były wymienione postacie, oraz omawia ich historyczną rolę: Richard Nixon, Henry Kissinger, Jimmy Carter, Ronald Reagan		
5. Państwa niemieckie – współistnienie i stosunek do nazistowskiego dziedzictwa	· wyjaśnia założenia doktryny Hallsteina i Ostpolitik kanclerza Willy'ego Brandta; · na podstawie tabeli w podręczniku wymienia najważniejsze wydarzenia związane z kwestią niemieckich reparacji / odszkodowań wojennych na rzecz Polski	· omawia sytuację społeczno-polityczną w Niemczech Zachodnich po ustąpieniu kanclerza Konrada Adenauera; · wymienia przyczyny niezadowolenia społecznego w RFN w latach 60. XX w.; · omawia warunki życia społeczeństwa NRD; · wyjaśnia pojęcia: <i>restytucja</i>, <i>rewindykacja</i>, <i>Stasi</i>	· charakteryzuje genezę wystąpień młodzieży w RFN; · wyjaśnia, na czym polegało przełomowe znaczenie Ostpolitik kanclerza Willy'ego Brandta; · porównuje standard życia społeczeństwa polskiego i wschodniemieckiego; · wyjaśnia, dlaczego Polska nie odzyskała wielu dzieł sztuki zrabowanych przez Niemców w czasie II wojny światowej	· analizuje, z czego mogły wynikać różnice w standardzie życia społeczeństwa NRD i PRL, mimo że oba kraje znajdowały się w sferze wpływów ZSRS; · charakteryzuje sposób rozliczenia się Niemiec z dziedzictwem rządów nazistowskich (podaje przykłady pozytywne i negatywne: działalność Centrali Badania Zbrodni Narodowosocjalistycznych w Ludwigsburgu, kariera Heinza Reinefartha, sprawa reparacji i restytucji zagrabionych w Polsce dzieł sztuki);	· wyjaśnia, jak polskie władze i społeczeństwo w kolejnych latach po 1945 r. odnosiły się do kwestii rozliczenia Niemiec ze zbrodni z okresu II wojny światowej (w swojej odpowiedzi wskazuje różne przykłady reakcji społecznych i działań władz); · wyjaśnia, w jakim stopniu działalność Centrali Badania Zbrodni Narodowosocjalistycznych realizowała zasadę denazyfikacji (w uzasadnieniu odpowiedzi podaje przykłady działań prowadzonych przez tę instytucję)

				· ocenia niepociągnięcie do odpowiedzialności karnej wielu niemieckich zbrodniarzy wojennych; · przygotowuje prezentację na temat zbrodniczej działalności Heinza Reinefartha lub Iwana Demianiuka	
5. Polityka wschodnia Stolicy Apostolskiej	· wyjaśnia pojęcia: <i>dyplomacja papieska</i>, <i>Stolica Apostolska</i>, <i>Sekretariat Stanu Stolicy Apostolskiej</i>, <i>pontyfikat</i>; · wyjaśnia, kim były wymienione postacie, oraz podaje pełnione przez nie funkcje: Jan XXIII, Paweł VI, Jan Paweł I, Jan Paweł II	· wskazuje główne kierunki działania dyplomacji papieskiej po II wojnie światowej; · omawia stosunek papieża do ZSRS i państw bloku wschodniego po II wojnie światowej; · wymienia obawy władz PRL związane z wyborem Polaka na papieża	· wymienia zmiany w dyplomacji papieskiej i łączy je z rozpoczęciem pontyfikatu Jana Pawła II; · omawia dokonania papieża Pawła VI i Jana Pawła II na rzecz pokoju na świecie; · wyjaśnia znaczenie wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża dla Polski; · porównuje założenia polityki wschodniej Pawła VI i Jana Pawła II (omawia podobieństwa i różnice)	· omawia rolę prymasa Stefana Wyszyńskiego w dziejach Kościoła katolickiego w Europie Środkowej i Wschodniej; · omawia rolę papieża na konferencji helsińskiej; · omawia zapis dotyczący wolności wyznania zawarty w <i>Akcie końcowym KBWE</i>; · wyjaśnia znaczenie wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża dla świata; · omawia działania papieża Jana Pawła II podejmowane w celu przeciwstawienia się komunizmowi na świecie; · omawia wkład papieża Jana Pawła II w walkę o ochronę praw człowieka i zmianę ustroju w Polsce	· ocenia wkład dyplomacji papieskiej w działania zmierzające do zapewnienia pokoju na świecie; · ocenia moralną wymowę spotkania Jana Pawła II z Mehmetem Alim Ağcą oraz przebaczenia zamachowcowi przez papieża; · ocenia znaczenie podróży (pielgrzymek) papieża Jana Pawła II dla społeczeństw różnych krajów, do których przybywał (odwołuje się do przykładów)
6. Chiny i „państwowy kapitalizm”	· na mapie wskazuje państwa, z którymi Chiny są w sporach terytorialnych;	· omawia okoliczności dojścia do władzy Denga Xiaopinga;	· omawia reformy Denga Xiaopinga;	· omawia zmiany zachodzące w Chinach po śmierci Mao Zedonga	· ocenia skuteczność chińskiego modelu gospodarczego

	· podaje datę roczną masakry na placu Tian'anmen	· wymienia problemy, z którymi borykała się gospodarka chińska przed reformami Denga Xiaopinga; · podaje przyczyny protestów studenckich w Chinach w drugiej połowie lat 80. XX w.; · wyjaśnia pojęcia: <i>socjalizm o chińskiej specyfice, kapitalizm państwowy, dekoloktywizacja</i>	· omawia genezę problemów, z którymi borykała się gospodarka chińska przed reformami Denga Xiaopinga; · wyjaśnia sens hasła „jeden kraj, dwa systemy”	(rządy Denga Xiaopinga i początek państwowego kapitalizmu); · ocenia doktrynę „jeden kraj, dwa systemy”; · charakteryzuje wystąpienia studenckie w Chinach w drugiej połowie lat 80. XX w.; · ocenia, stosunek świata wobec masakry na placu Tian'anmen	wprowadzonego przez Denga Xiaopinga; · na podstawie samodzielnie zebranych informacji wyjaśnia, na czym polegała specyfika chińskiego socjalizmu; · przygotowuje prezentację na temat łamania praw człowieka we współczesnym Hongkongu
7. Neoliberalizm i nowa prawica	· wskazuje najważniejsze cechy gospodarek zachodnich po 1945 r.; · wskazuje główne przyczyny ukształtowania się doktryny gospodarczej neoliberalizmu; · wymienia podstawowe założenia reaganomiki; · wymienia podstawowe założenia thatcheryzmu; · wyjaśnia pojęcia: <i>państwo opiekuńcze, thatcheryzm, reaganomika, neoliberalizm</i>	· wymienia zmiany, które zaszły w gospodarkach państw zachodnich w latach 70. XX w.; · podaje przyczyny zmiany założeń polityki USA za prezydentury Ronalda Reagana; · omawia problemy gospodarki brytyjskiej w latach 70. XX w.; · wyjaśnia pojęcia: <i>nowa prawica, keynesizm (interwencjonizm państwowy), związek zawodowy, stagflacja</i>	· omawia zmiany, które zaszły w gospodarkach państw zachodnich w latach 70. XX w.; · omawia przyczyny ukształtowania się nurtu nowej prawicy w USA; · omawia założenia polityki Ronalda Reagana; · omawia założenia polityki Margaret Thatcher	· charakteryzuje przyczyny zmian w gospodarkach państw zachodnich w latach 70. XX w.; · na przykładzie państw zachodnich charakteryzuje różnice programowe między różnymi nurtami politycznymi – socjaldemokratycznym, chadeckim, konserwatywnym i liberalnym (w dziedzinie polityki społecznej i gospodarczej oraz systemu wartości); · charakteryzuje główne założenia gospodarki neoliberalnej w latach 80. XX w.;	· wyjaśnia, która z doktryn ekonomicznych – keynesizm czy neoliberalizm – bardziej sprzyja rozwojowi gospodarczemu (uzasadnia swoją opinię)

				· wyjaśnia znaczenie zwycięstwa wyborczego Margaret Thatcher w Wielkiej Brytanii (1979 r.) i Ronalda Reagana w Stanach Zjednoczonych (1980 r.) dla polityki wewnętrznej i międzynarodowej tych państw	
8. Polska Rzeczpospolita Ludowa w czasach Edwarda Gierka (1971–1976)	· wskazuje, w którym okresie Edward Gierek pełnił funkcję I sekretarza KC PZPR; · wyjaśnia pojęcia: <i>plan 5-letni</i> (1971–1976), <i>plenium</i>, <i>Komitet Centralny</i>, <i>Biuro Polityczne</i>, „<i>propaganda sukcesu</i>”, <i>sklepy komercyjne</i>, <i>maluch</i> (samochód), <i>czyn partyjny</i>; · na podstawie mapy z podręcznika wymienia najważniejsze inwestycje gospodarcze w Polsce epoki Edwarda Gierka; · omawia, na czym polegała reorganizacja administracji przeprowadzona w Polsce w 1975 r.; · na podstawie mapy z podręcznika wymienia	· na podstawie podręcznika przedstawia karierę polityczną Edwarda Gierka; · wyjaśnia pojęcia: <i>nowelizacja konstytucji</i>, <i>dobrobyt na kredyt</i>, „<i>druga Polska</i>”, <i>Pewex</i>; · omawia najważniejsze wydarzenia i zmiany, które zaszły w Polsce w czasach rządów Gierka w dziedzinach: gospodarki, kultury, sportu · wskazuje elementy polityki ekipy Gierka, które miały zapewnić rządzącym poparcie społeczne; · wymienia zmiany wprowadzone w <i>Konstytucji PRL</i> w 1976 r. i wskazuje skutki ich wprowadzenia (protesty społeczne);	· omawia okoliczności objęcia władzy przez Edwarda Gierka; · omawia zmiany wprowadzone w <i>Konstytucji PRL</i> w 1976 r.; · wskazuje rzeczywiste cele reformy administracyjnej z 1975 r.; · omawia koncepcję budowy „drugiej Polski” i sposoby wdrażania tego projektu w życie; · wyjaśnia cele i skutki „propagandy sukcesu” w epoce Gierka; · omawia elementy polityki ekipy Gierka, które miały zapewnić rządzącym poparcie społeczne; · omawia zmiany wprowadzone w <i>Konstytucji PRL</i> w 1976 r. i wyjaśnia przyczyny	· wyjaśnia genezę przejęcia władzy w PRL przez Edwarda Gierka; · ocenia otwarcie PRL na Zachód dokonane w czasach rządów Edwarda Gierka; · ocenia trzy kluczowe reformy Edwarda Gierka; · ocenia skutki nowelizacji <i>Konstytucji PRL</i> w 1976 r. dla PZPR i polskiego społeczeństwa; · ocenia elementy polityki ekipy Gierka, które miały zapewnić rządzącym poparcie społeczne	· ocenia postawę pośła Stanisława Stommy w 1976 r. (rozważa, czy jego postępowanie jest przykładem obywatelskiego nieposłuszeństwa); · przygotowuje i moderuje klasową debatę na temat: Edward Gierek – funkcjonariusz systemu komunistycznego czy nowator, który otworzył Polskę na Zachód?

	nazwy województw istniejących od 1975 r.; · podaje, że w 1976 r. dokonano zmian w <i>Konstytucji PRL</i>	· wyjaśnia, kim był Leonid Breżniew	protestów społecznych związanych z wprowadzeniem tych zmian; · wyjaśnia, kim były wymienione postacie, oraz omawia ich historyczną rolę: Piotr Jaroszewicz, Richard Nixon, Jimmy Carter; · wyjaśnia pojęcie „półkownik”		
9. Kryzys gospodarczy i społeczny w Polsce w drugiej połowie lat 70. XX w.	· wymienia wydarzenia, które doprowadziły do protestów robotniczych w 1976 r.; · podaje przyczyny protestów robotniczych w 1976 r.; · wyjaśnia pojęcia: <i>Czerwiec 1976</i> , „ścieżka zdrowia”, <i>ZOMO</i> , <i>reglamentacja towarów</i> , <i>kartki żywnościowe</i>	· omawia sytuację gospodarczą Polski w drugiej połowie lat 70. XX w.; · omawia przyczyny kryzysu gospodarczego w PRL w latach 70. XX w.; · omawia przebieg wystąpień społecznych w 1976 r.; · wyjaśnia pojęcia: <i>pułapka zadłużenia</i> , „ <i>manewr gospodarczy</i> ”	· przypomina znaczenie pojęcia <i>gospodarka niedoboru</i> i odnosi je do Polski w drugiej połowie lat 70. XX w.; · porównuje reakcję władz (w tym zastosowane represje) na wystąpienia społeczne w 1970 i 1976 r.	· wyjaśnia standard życia społeczeństwa polskiego w warunkach gospodarki niedoboru, posługuje się przykładami; · ocenia skutki wystąpień społecznych z 1976 r.	· na podstawie zebranych informacji przygotowuje prezentację na temat: Czy uczestnicy wystąpień społecznych z 1976 r. doczekali się zadośćuczynienia za krzywdy i represje, które ich dotknęły?; · odnajduje relacje osób pamiętających Czerwiec 1976 i prezentuje je w klasie; · przygotowuje pytania do ankiety, która mogłaby posłużyć do zbadania, jak Polacy pamiętają dzisiaj epokę Gierka
10. Opozycja demokratyczna	· wymienia formy pomocy dla represjonowanych	· omawia formy pomocy dla represjonowanych	· wyjaśnia znaczenie utworzenia KOR;	· omawia rolę Kościoła katolickiego jako instytucji	· przygotowuje prezentację o wybranym członku KOR;

w Polsce 1976–1980	uczestników protestów robotniczych z 1976 r. i ich rodzin; · podaje nazwy organizacji opozycji demokratycznej w Polsce działające w latach 70. XX w.; · wyjaśnia pojęcia oraz rozwija skróty: <i>opozycja</i>, <i>opozycja demokratyczna</i>, <i>Komitet obrony Robotników / Komitet Samoobrony Społecznej KOR</i>, <i>Studenckie Komitety Solidarności (SKS)</i>, <i>Wolne Związki Zawodowe (WZZ)</i>, <i>Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO)</i>, <i>Konfederacja Polski Niepodległej (KPN)</i>, <i>Towarzystwo Kursów Naukowych (TKN)</i>, <i>drugi obieg</i>, <i>latający uniwersytet</i>, <i>tajny współpracownik</i>	uczestników protestów robotniczych z 1976 r. i ich rodzin prowadzone przez KOR; · omawia główne organizacje opozycji demokratycznej działające w Polsce w latach 70. XX w.	· omawia główne formy działania opozycji demokratycznej w Polsce w latach 70. XX w.	wspierającej działanie opozycji demokratycznej; · wyjaśnia, dlaczego opozycja demokratyczna prowadziła działalność w różnych sferach życia społecznego	· przygotowuje prezentację na temat wybranej organizacji opozycyjnej działającej w Polsce w latach 70. XX w.; · zbiera informacje i przygotowuje krótką prezentację o działaniu opozycji demokratycznej w latach 70. XX w. swojej miejscowości / swoim regionie
-----------------------	--	---	---	---	--